

SLUŽBENA TOPOGRAFSKA KARTOGRAFIJA U AUSTRIJI

Na području službene topografske kartografije Austrija ima dugu tradiciju čiji korijeni sežu u doba carice Marije Terezije. Na cijelom području Monarhije, poslije države Austrije, provedeno je od tada nekoliko topografskih izmjera od kojih posljednja od 1950. do 1987. godine. Na temelju te posljednje izmjere pokriveno je cijelo područje Austrije topografskim kartama u mjerilima 1:50 000 na 213 listova, 1:200 000 na 23 lista i u mjerilu 1:500 000 na jednom listu. Do 1993. godine topografske su karte osuvremenjivane isključivo analognom tehnologijom.

Izrada službenih topografskih karata u Austriji je u nadležnosti Saveznog zavoda za mjere i geodeziju (Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen – BEV). BEV je tijekom 1990-ih, da bi udovoljio novim zahtjevima korisnika, odlučio bogati sadržaj topografskih karata ponuditi korisnicima i u digitalnom obliku. Karte mjerila 1:50 000 i 1:200 000 stavljene su na raspolaganje u rasterskom formatu, 1:500 000 u rasterskom i vektorskom formatu, a 1:1 000 000 i 1:2 000 000 u vektorskom formatu. Sve su karte dostupne kao kontinuirane cjeline neovisno o podjeli na listove.

Sve topografske karte mjerila 1:50 000, 1:200 000 i 1:500 000 dostupne su i preko interneta na adresi www.austrianmap.at. Uz pomoć više od 100 000 geografskih imena lako je pronaći bilo koji geografski objekt u Austriji. Na raspolaganju su uz karte i kartografski ključ, različite mogućnosti zumiranja i pomicanja po karti. Svaki isječak karte može se otisnuti na papir. Sve su karte svima besplatno dostupne, ali samo za vlastitu upotrebu.

BEV izrađuje i vojne topografske karte. Zahvaljujući tradicionalnoj uskoj suradnji BEV-a i austrijskog instituta za vojne geoznanosti (Institut für Militärisches Geowesen – IMG), posljednjih su godina znatno smanjene razlike između vojne i civilne topografske karte mjerila 1:50 000. Postoji obostrana želja da se ukinu još postojeće razlike i izrađuju jedinstvene civilnovojne topografske karte. Za mjerila 1:50 000 i 1:500 000 to i nije veći problem. Budući da karta mjerila 1:200 000 nije bila prihvatljiva za vojne potrebe, zamijenjena je kartom mjerila 1:250 000. Kako se i za civilne potrebe u Europi sve više izrađuju karte mjerila 1:250 000, nužno je i u Austriji izraditi karte tog mjerila tako da zadovoljavaju i vojne i civilne potrebe. Stoga je i za civilne potrebe usvojen u Austriji novi niz mjerila: 1:50 000, 1:250 000 i 1:500 000.

Pristupivši NATO-ovom programu *Partnership for Peace* (PfP) Austrija je preuzela obavezu izrađivati svoje topografske karte u datumu, projekciji (UTM) i formatu listova u skladu s normama NATO-a. Taj će zahtjev Austrija postepeno ispuniti. BEV je, međutim, do kraja 2005. godine već, u skladu s normama NATO-a, izradio sve listove karte mjerila 1:250 000. I ta je karta stavljena na raspolaganje korisnicima u digitalnom vektorskom formatu.

Od sredine 1990-ih BEV izrađuje i digitalni topografski model (Landschaftsmodell – DLM). Za razliku od njemačkog ATKIS-a koji uključuje četiri topografska modela (Basis-DLM, DLM50, DLM250 i DLM1000), u Austriji su se odlučili za jedan DML, kao pandan njemačkom Basis-DLM-u. Izradom tog modela BEV ispunjava zahtjeve korisnika za modelom s aktualnim topografskim podacima, geometrijski točnima i neovisnima o mjerilu. Mjerilo prikupljanja podataka za vode, prometnice i ostale objekte je 1:10 000, a za zgrade 1:2000.

Za osnovno mjerilo 1:50 000 trebalo bi iz DLM-a automatskom kartografskom generalizacijom izraditi vektorski kartografski model. Prvi praktični pokušaji već su urađeni, ali postignuti rezultati još nisu zadovoljavajući.

Izvornik:

Zill, V., Jüptner, B., Mittermaier, R. (2006): Zur Situation der amtlichen Kartographie in Österreich. Kartographische Nachrichten 6, 291-296.

Nedjeljko Frančula